Привид наш насушни

Пише: Драшко Вуксановић
недеља, 27 мај 2012 15:21

За разлику од званичника других моћних држава, Немачка, пијемонт Европске уније, није честитала Томиславу Николићу на изборној победи. У јавност је доспела само анализа могућих последица новог српског преокрета, која је била више кондиционална, нешто попут наде да ће с Николићем ствари тећи онако како Немцима одговара. Неколико дана касније немачки амбасадор Мас изнео је исту мисао: у интересу је Немачке да Томислав Николић задржи „европску оријентацију”.

Вратимо се мало у прошлост. Охрабрење српском грађанину да се еманципује од државне власти и дрчно се, по потреби, руга ма којим вредностима сопствене земље, и пре и после 5. октобра 2000. стизало је са Запада као свакодневна, нормална ставка. То је дало резултате, нарочито стога што су неки грађани били и остали професионалци, плаћени да шире своју емотивност и креирају мисаоне фигуре за буђење комплекса ниже вредности код човека који остане изван круга новог једноумља. Ипак, то се слабо слагало с притисцима Европске уније према држави Србији. Земља у којој се може слободно критиковати ауторитет власти, земља у којој постоје слободни избори – па макар медији били у доброј мери контролисани – засигурно је демократска, бар у елементарном смислу. А према демократским државама, да парафразирам позног Лешека Колаковског, друге демократије не примењују уцене и не наступају с позиције силе. То је, међутим, само плаузибилна теорија чији смер у данашњем западном поретку мора да се следи како би се масама могло манипулисати. Тако се јавила потреба да се светлости Европе Србима утерају у ендокрини систем, чиме је отклоњена опасност да се увиди како је етатизам, то јест јачање свих функција мале државе Србије – сасвим парадоксално – последња линија одбране слободе њених грађана пред колонијалним надирањем „старих демократија”.

Ако у име лапидарности овог коментара на страну ставимо могуће геополитичке ужасе, упитајмо се у чему је ствар и шта у назначеном контексту од Србије хоће Немци и остали. Врло једноставно: неупитна „европска” оријентација српске власти („и пијан и трезан, за тебе сам везан”) једини је гарант Берлину и Бриселу да могу уцењивати Србију а да то не звучи грубо, као однос јачега према слабијем, чиме би ЕУ кварила свој имиџ. Никоме, наиме, не би било пријатно да актери ЕУ, уместо претње неуласком у Унију, као

средство политике према Србији користе огољено застрашивање и опасне подухвате: подстицање нових иредентизама, санкције, можда војну претњу, можда циркус с патријархом новорегистроване косовско-албанске цркве који преузима кључеве православних светиња на Космету, док Дорис Пак чита судбинску прогнозу на РТС.

Европска унија, какогод, испољава и негативан и позитиван став према „европској перспективи" Србије, што је очигледна политичка чињеница. Немачка и њени савезници наставиће да унапређује своје дело на Косову и Метохији. Изнуђиваће, корак по корак, многе уступке и на другим пољима. Обећање да ће оно што од земље остане једног дана ући у ЕУ, и страх индоктринираних да се то неће десити, биће довољни за успех. Одржавање привида да се демократској Србији не прети, уосталом, и дан-данас протиче без озбиљних оспоравања.

Напослетку, нема сврхе вагати шта је Немачкој и Европској унији важније: да Србију вечно држи изван свог окриља, или жеља Србије да у Унију уђе. Потребни су им и једно и друго. А без пристанка српског председника и владе, тај политички диптих распао би се за час, и тек тада би маске пале, па би се чак могло догодити да нас у Берлину и Бриселу узму за озбиљно, из чега, логички, следи и друкчији третман у будућности. Можда је Тома дочекао својих пет минута, можда ће Демократска странка опет саставити владу, али без просвећеног етатизма то ће бити од користи само онима које поштујемо као што паганска племена одувек поштују своје тотеме.